הפקולטה למדעי הרווחה והבריאות
אוניברסיטת חיפה

מרכז רפואי צפון עש"ם נהריה

חוויית 'המשפחה במרכז' בקרב הורים לילדים מאושפזים והקשר לתפיסת עוצמת הסימפטומים אצל הורים וילדים

גב' סאוסן שמסי, גב' גלית דוד | מרכז רפואי צפון
בהנחיית: פרופ' אפרת דגן | אוניברסיטת חיפה

רקע

גישת 'המשפחה במרכז' (Family-Centered Care) רואה בילד ובמשפחתו יחידה טיפולית אחת ומעודדת מעורבות הורית בקבלת החלטות ובטיפול בילד. למרות יתרונותיה בשיפור שביעות רצון והפחתת חרדה הורית, הקשר בין חוויית הטיפול בגישה זו לבין עוצמת הסימפטומים בקרב ילדים מאושפזים טרם נחקר דיו.

מטרת המחקר

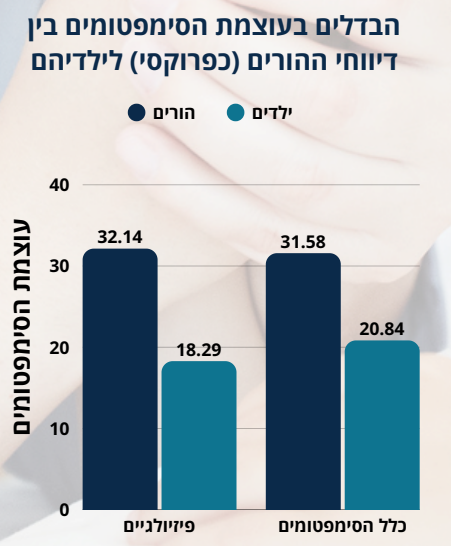
לבחון את הקשר בין חוויית הטיפול בגישת 'המשפחה במרכז' לבין עוצמת הסימפטומים של ילדים מאושפזים, על פי דיווחי ההורים והילדים, וכן לבחון קשרים למאפיינים סוציו-דמוגרפיים וקליניים.

שיטה

מחקר חתך בהשתתפות 80 ילדים בגילאי 6-14 ו-80 הוריהם, שאושפזו ⩽24 שעות במחלקת ילדים במרכז רפואי צפון. חוויית הטיפול נבחנה באמצעות שאלון Family-Centerd Care Scale בדיווח מההורה, ועוצמת הסימפטומים נבחנה באמצעות שאלון Memorial Symptom Assessment Scale 7–12, שמולא בנפרד על ידי ההורה והילד.

תוצאות

חוויית הטיפול בגישת 'המשפחה במרכז' הייתה חיובית (79.64%), אך לא נמצא קשר בינה לבין עוצמת הסימפטומים. נמצא פער מובהק בין דיווחי הורים וילדים, כאשר ההורים דיווחו על עוצמת סימפטומים פיזיולוגיים וכלליים גבוהה יותר מהילדים ($p<0.001$). בנוסף, השכלה גבוהה יותר של ההורה נקשרה לעוצמה גבוהה יותר של סימפטומים פיזיולוגיים, ומספר ילדים רב יותר במשפחה נקשר לעוצמה גבוהה יותר של סימפטומים פסיכולוגיים, בדיווח מההורים. סוג הטיפול נמצא קשור לעוצמת הסימפטומים ולחוויית הטיפול: טיפול פומי או באינהלציה נקשר לעוצמת סימפטומים גבוהה יותר, אך גם לחוויית טיפול חיובית יותר בקרב ההורים ($p<0.01$).

מסקנות

חוויית 'המשפחה במרכז' נמצאה חיובית – אך אינה מפחיתה בהכרח את עוצמת הסימפטומים. הפער בין דיווחי הורים וילדים בעוצמת הסימפטומים מדגיש את החשיבות של הקשבה לקולו של הילד בהערכה הקלינית, ככל שגילו ומצבו מאפשרים. הממצאים מצביעים על חשיבותם של גורמים סוציו־דמוגרפיים וקליניים בהבנת חוויית הילד והמשפחה במהלך האשפוז.